

**ЦАГДААГИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР
ХУУЛИЙН ХЭЛТЭС**

**КОРОНАВИРУСТ ХАЛДВАР /КОВИД-19/-ЫН
ЦАР ТАХЛААС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ,
ТЭМЦЭХ, НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСАГТ
ҮЗҮҮЛЭХ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ
БУУРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД ШИНЭЭР ОРСОН
НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТИЙН
ТАЛААР**

КОРОНАВИРУСТ ХАЛДВАР /КОВИД-19/-ЫН ЦАР ТАХЛААС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ, ТЭМЦЭХ, НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСАГТ ҮЗҮҮЛЭХ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ ТУХАЙ

Оршил

Монгол Улсын Их Хурлаас 2020 оны 04 дүгээр сарын 28-ны өдөр Коронавируст халдварт /ковид-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах тухай хуулийг баталж, баталсан өдрөөс эхлэн бүх нийтээр даган мөрдөж байна.

Коронавируст халдварт /ковид-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах тухай хууль 4 бүлэг, 19 зүйлтэй.

Энэхүү хууль нь 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэл үйлчлэхээр байсан тул 2021 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдрийг хүртэл хугацааг сунгаж, зарим зүйл, заалтад нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан байна.

Хуулийн үзэл баримтлал

Коронавирусын төрөл нь амьсгалын замын эд эсийг гэмтээж, уушгины хатгалгаа үүсгэдэг, урьд өмнө бүртгэгдэж байгаагүй, 4 дүгээр сарын 16-ны өдрийн байдлаар дэлхийн 213 улс оронд 2 сая хүний өвчлөл бүртгэгдэж, нас баралтын тоо 136908-д хүрсэн бөгөөд 2020 оны 03 дугаар сарын 12-ны өдөр Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагаас коронавирусын халдвартын тархалтыг цар тахал гэж зарласан.

Монгол Улс 2020 оны 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр дотооддоо коронавирусын халдварт алдаж, тархсанаас хойш 50 гаруй хоногийн хугацаанд 1263 тохиолдол бүртгэгдэж, өдрөөс өдөрт нэмэгдэн, нөхцөл байдал эрс хүндрээд байна. 2020 оны 11 дүгээр сарын 11-ний өдрөөс 2 удаа хатуу хөл хорионы дэглэм тогтоон ажилласан байна.

Цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэхтэй холбогдуулан иргэн, аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааг 9 сарын турш хязгаарласан, нийт 33 хоног бүрэн зогссон зэрэг нөхцөл байдал нь айл өрхүүдийн амьдралд хүндээр тусаж, өдөр тутмын амьжиргаагаа залгуулдаг орлого нь тасалдах, огт орлогогүй болох туйлын хүнд нөхцөлд хүргээд байна.

Аливаа халдварт өвчний тархалттай үед төрөөс иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагад мөрдүүлэх зайлшгүй шаардлагатай хорио цээр, хөдөлгөөний хязгаарлалтын дэглэм, гадаад улс орнуудаас ирэх зорчигч, хил нэвтрэх, дамжин өнгөрөх бараа, тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн баримт бичгийн хяналт, бүртгэл, дотоод болон хил дээрх ариутгал, халдвартгүйжүүлэлт, тархалтын хариу арга хэмжээний талаар хуулийн зохицуулалт хангалтгүй байгаа ба шаардлагатай арга хэмжээ авах, холбогдох журам, зааврыг батлах эрх төрийн байгууллагад хуулиар олгогдоогүй байгаа нь коронавируст халдварт /COVID-19/-ын цар тахлын үед нийгмийн эрүүл мэндийг халдварт өвчнөөс хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх, тэмцэхэд хүндрэл үүсгэх үндсэн шалтгаан болж байгаа тул цар тахлын үед,

Засгийн газраас өндөржүүлсэн болон бүх нийтийн бэлэн байдлын зэрэгт шилжүүлсэн хугацаанд тусам халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх чиглэлээр хуулийн тодорхой зохицуулалт хийх шаардлага урган гарсан гэж хууль санаачлагч нар үзсэн.

Коронавируст халдварт /COVID-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах тухай хуулиар коронавурист халдварт /COVID-19/-ын цар тахлын үед цагдаагийн байгууллага, алба хаагчийн ажиллах баталгааг сайжруулах, цахим орчин дахь олон нийтийг төөрөгдүүлэх мэдээлэлд хяналт тавих, төр, иргэн, хуулийн этгээдэд хүлээх үүрэг, хууль зөрчигчдөд хүлээлгэх хариуцлагын чангатгах чиглэлээр дараах зохицуулалт орсон болно. Үүнд:

1. Цар тахлын үед баримтлах зарчмыг хуульчлав. Тухайлбал, хүний амь нас, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлыг хамгаалах, бүх нийтийн эрүүл мэндийг хамгаалах зорилгоор бусад хуульд зааснаас өөр журам тогтоох, хүний эрх, эрх чөлөөг хязгаарлах, байгууллага хоорондын хамтын ажиллагааг хангах, харилцан мэдээлэл солилцох, иргэд, олон нийтийн оролцоо, дэмжлэгийг авч ажиллах талаар;

2. Улсын Их Хурлын бүрэн эрх, Цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх талаар Засгийн газар, Улсын онцгой комисс, Төрийн бусад байгууллагын авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ болон үйл ажиллагааны талаар, Тухайлбал, Улсын Их Хурал хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал түр хороогоор дамжуулан сар бүр биелэлтийг авч хэлэлцэх, Засгийн газар шаардлагатай дэглэм, журам, зааврыг батлах, батлагдсан төсвийн хүрээнд зохицуулалт хийх, гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг эрчимжүүлэх, хохирогчид үйлчилгээ үзүүлэх, түр хамгаалах байранд шаардлагатай хөрөнгө оруулалт болон 2 цагаар ажиллуулах утасны санхүүжилтийг бүрэн шийдвэрлэх, төрийн албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангах, Комисс нөөц хуваарилах, бүрдүүлэх, шүүгч, прокурорыг 24 цагаар ажиллуулах журмыг Улсын дээд шүүхийн ерөнхий шүүгч, Улсын ерөнхий прокурор баталж, зохион байгуулах, цар тахлын талаар олон нийтийг төөрөгдүүлэх, илт худал мэдээлэл цахим орчинд тархахаас сэргийлэх зорилгоор цахим хуудсанд зохицуулалт хийх журмыг цагдаагийн төв байгууллага, харилцаа холбооны зохицуулах хороо хамтран батлахаар тусгав;

3. Иргэн, хуулийн этгээдийн эрх, үүрэг, хэвлэл мэдээллийн байгууллагын үргийг тус тус хуульчлав. Тухайлбал, эрх бүхий байгууллагаас баталсан шийдвэр, хорио цээр, хөдөлгөөний болон цагийн хязгаарлалтын дэглэм, заавар, журам, шаардлага, сэрэмжлүүлэг, анхааруулга, зөвлөмжийг сахин биелүүлэх, худал мэдээлэл түгээхгүй байх, цар тахлын эсрэг мэргэжлийн байгууллагатай хамтран ажиллах талаар тусгасан. Харин хэвлэл мэдээллийн байгууллага нь цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх талаар Комисс болон эрх бүхий байгууллагаас өгсөн мэдээллийг үнэ төлбөргүй, саадгүйгээр мэдээлэх ба цар тахлын талаар мэдээллийг үнэн бодит, баталгаатай эх сурвалжаас авч байхаар хуульчлав;

4. Эд хөрөнгийн дайчилгаа, түүнд нөхөн олговор олгох асуудлыг тодорхойлон хуульчилсан;

5.Төрөөс эрсдэл бүхий нөхцөлд үүрэг гүйцэтгэж байгаа төрийн жинхэнэ болон үйлчилгээний албан хаагчдад моргейжийн нэн хөнгөлөлттэй зээл олгох замаар нийгмийн баталгааг хангах тусгай төлөвлөгөөг баталж, санхүүжүүлэх, сонгууль зохион байгуулагдах хугацаанд цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр шаардлагатай арга хэмжээг авч, холбогдох зардлыг шийдвэрлэхээр, эрүүлжүүлэх, баривчлах байранд байгаа иргэний эрүүл мэндийг хамгаалах, халдвараас урьдчилан сэргийлэх, эрүүл мэндийн туссламж үйлчилгээ, эм, эмнэлгийн хэрэгслээр хангах ажлыг зохион байгуулах асуудлыг тус тус хуульчилсан;

6.Цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх үйл ажиллагаанд ажлын тусгай горимоор томилогдон ажиллаж байгаа төрийн албан хаагчдад нэмэгдэл, нэмэгдэл хөлс, нөхөн олговор, урамшуулалт олгох асуудлыг Засгийн газар шийдвэрлэхээр тусгасан;

7.Хуульд төрийн албан хаагчдад түрээслээд өмчлөх хэлбэртэй орон сууцны зээл гаргахаар нэмж тусгасан;

8.Цагдаагийн байгууллагаас боловсруулсан Эрүүгийн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль, Зөрчлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хууль, Эрүүл мэндийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн саналыг хэлэлцэн баталлаа. Батлагдсан хуулиар гамшгийн үед хорио цээр, хөдөлгөөний дэглэм зөрчсөн бол, зохиомол үнийн хөөргөдөл, хомсдол бий болгосон бол эрүүгийн хариуцлага хүлээхээр, худал мэдээлэл түгээх, хорио цээрийн дэглэм зөрчсөн, хэвлэн мэдээлэх үүргээ биелүүлээгүй, саад учруулсан бол шийтгэл оногдуулахаар тусгаж, хариуцлагыг чангатгасан байна.

Иймд “Коронавируст халдварт /ковид-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах тухай хууль”-д шинээр орсон нэмэлт, өөрчлөлтийг түүвэрлэн энэхүү мэдээллийг боловсрууллаа.

Хуулийн бүтэц

№	Бүлэг	Зохицуулсан харилцаа
1	Нэгдүгээр бүлэг Нийтлэг үндэслэл	1 дүгээр зүйл. Хуулийн зорилт 2 дугаар зүйл. Цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах хууль тогтоомж 3 дугаар зүйл. Хуулийн үйлчлэх хүрээ 4 дүгээр зүйл. Хуулийн нэр томьёоны тодорхойлолт 5 дугаар зүйл. Үйл ажиллагаанд баримтлах зарчим
2	Хоёрдугаар бүлэг Төрийн болон бусад	6 дугаар зүйл. Монгол Улсын Их Хурлаас авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ 7 дугаар зүйл. Засгийн газраас авч хэрэгжүүлэх

	байгууллагаас авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	арга хэмжээ 8 дугаар зүйл. Улсын онцгой комиссоос авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ 9 дүгээр зүйл. Төрийн бусад байгууллагаас авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ 10 дугаар зүйл. Төв банк болон арилжааны банкнаас авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ 11 дүгээр зүйл. Эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтны шийдвэр, арга хэмжээнд тавих шаардлага
3	Гуравдугаар бүлэг Иргэн, хуулийн этгээдийн эрх, үүрэг	12 дугаар зүйл. Иргэний эрх, үүрэг 13 дугаар зүйл. Аж ахуйн нэгж, байгууллагын эрх, үүрэг 14 дүгээр зүйл. Хэвлэл мэдээллийн байгууллагын үүрэг
4	Дөрөвдүгээр бүлэг Бусад зүйл	15 дугаар зүйл. Хандив 16 дугаар зүйл. Эд хөрөнгийн дайчилгаа 17 дугаар зүйл. Хууль зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага 18 дугаар зүйл. Хуулийн үйлчлэх хугацаа 19 дүгээр зүйл. Хууль хүчин төгөлдөр болох

Хуулийн нэмэлт, өөрчлөлт

Өөрчлөлтийн төлөв	Хуучин хуулийн заалт	Шинээр орсон нэмэлт, өөрчлөлт
Энэ хэсэгт 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмэлт оруулсан.	3.2. Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулиас бусад хуулийн дагуу олон нийтийг биечлэн хамруулах арга хэмжээг зохион байгуулах, албан тушаалтныг сонгон шалгаруулахаар хуульчилсан зохицуулалтыг энэ хуулийн үйлчлэл зогссон өдрөөс эхлэн тухайн хуульд заасан хугацааг баримтлан хэрэгжүүлнэ.	3.2. Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн сонгуулийн тухай хууль, Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулиас бусад хуулийн дагуу олон нийтийг биечлэн хамруулах арга хэмжээг зохион байгуулах, албан тушаалтныг сонгон шалгаруулахаар хуульчилсан зохицуулалтыг энэ хуулийн үйлчлэл зогссон өдрөөс эхлэн тухайн хуульд заасан хугацааг

		баримтлан хэрэгжүүлнэ.
Энэ заалтыг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмсэн.		4.1.9.“цахим худалдаа” гэж цахим сүлжээ ашиглан бараа бүтээгдэхүүн худалдах, худалдан авах, хэлцэл хийх, төлбөр төлөх, хүргэж өгөх, хүлээж авах үйл ажиллагааг.
Энэ заалтад 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан.	5.1.1.хүний амь нас, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлыг хамгаалах, эмнэлгийн үйлчилгээ тэгш, хүртээмжтэй байх.	5.1.1.хүний амь нас, эрүүл мэнд, аюулгүй байдлыг хамгаалах, эрүүл мэндийн үйлчилгээ тэгш, хүртээмжтэй байх;
Энэ заалтыг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмсэн.		5.1.7.хүний нэр төр, алдар хүндийг гутаан доромжлох, сэтгэл зүйн дарамт, хохирол учруулж болзошгүй мэдээлэл тараахгүй байх.
Энэ заалтад 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмэлт оруулсан.	7.1.1.цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх чиглэлээр хорио цээр, хөдөлгөөний болон цагийн хязгаарлалт тогтоох, зайнаас харьцах зэрэг шаардлагатай арга хэмжээг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг үндэслэн авах, тэдгээрт мөрдөх журам, зааврыг батлах;	7.1.1.цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх чиглэлээр хорио цээр, хөдөлгөөний болон цагийн хязгаарлалт тогтоох, зайнаас харьцах зэрэг шаардлагатай арга хэмжээг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв болон холбогдох бусад байгууллагын саналыг үндэслэн авах, тэдгээрт мөрдөх журам, зааврыг батлах;
Энэ заалтыг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан.	7.1.2.цар тахлын үед иргэдийн эрүүл мэнд, орлогыг хамгаалах, ажлын байрыг хадгалах, эдийн засгийг идэвхжүүлэх, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх, хорио цээрийн болон хязгаарлалтын дэглэмд шаардлагатай санхүүжилтийг шийдвэрлэх, хямралын эсрэг холбогдох санг арвижуулах зорилгоор жилийн батлагдсан төсвийн нийт зарлагын хэмжээг	7.1.2.цар тахлын үед иргэний эрүүл мэнд, орлогыг хамгаалах, ажлын байрыг хадгалах, эдийн засгийг идэвхжүүлэх, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх, хорио цээрийн болон хязгаарлалтын дэглэмд шаардлагатай санхүүжилтийг шийдвэрлэх зорилгоор жилийн батлагдсан төсвийн нийт зарлагын хэмжээг нэмэгдүүлэхгүйгээр төсвийн

	нэмэгдүүлэхгүйгээр төсвийн өрөнхийлөн захирагч хооронд, хөрөнгийн болон урсгал зардал хооронд төсвийн зохицуулалт хийх;	өрөнхийлөн захирагч хооронд, хөрөнгийн болон урсгал зардал хооронд төсвийн зохицуулалт хийх;
	Энэ заалтыг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар хүчингүй болсонд тооцсон.	7.1.6.цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр ажиллаж байгаа байгууллага хөөрөндүн хамтын ажиллагааг хангах, харилцан мэдээлэл сөлияцож, уг үйл ажиллагаанд төрийн бусад байгууллагыг татан оролцуулах журмыг Улсын онцгой комиссын санал болгосноор батлах;
Энэ заалтад 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмэлт оруулсан.	7.1.8.өмчийн хэлбэр үл харгалзан бүх шатны боловсролын байгууллагын хичээл, сургалтын үйл ажиллагааг тодорхой хугацаагаар хойшлуулах, сургалтын төлбөрийг хөнгөлөх, дараагийн төлбөрт шилжүүлэх;	7.1.8.өмчийн хэлбэр үл харгалзан бүх шатны боловсролын байгууллагын хичээл, сургалтын үйл ажиллагааг тодорхой хугацаагаар теле, цахим хэлбэрт шилжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах, сургалтын төлбөрийг хөнгөлөх, дараагийн төлбөрт шилжүүлэх журам батлах;
Энэ заалтад 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмэлт оруулсан.	7.1.12.цар тахлын үед орон гэргүй, нэн ядуу иргэдийг орон байр, хоол хүнс, ундны цэвэр усаар хангах, халдвараас сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах;	7.1.12.цар тахлын үед орон гэргүй, нэн ядуу иргэдийг орон байр, сайжруулсан түлш, хоол хүнс, ундны цэвэр усаар хангах, халдвараас сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах;
Энэ заалтад 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмэлт оруулсан.	7.1.14.эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, оношуур, урвалж, ариутгал, халдвартгүйтгэлийн бодис, иргэдийн хамгаалах хэрэгсэл, хүнсний болон бусад шаардлагатай барааг улсын хилээр гаргахыг хориглох	7.1.14.цар тахлаас хамааралгүйгээр хийгдэж байгаа бүтээгдэхүүний экспортыг хориглохгүй бөгөөд эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, оношуур, урвалж, ариутгал, халдвартгүйтгэлийн бодис, иргэдийн хамгаалах хэрэгсэл,

	асуудлыг шийдвэрлэх;	хүнсний болон бусад шаардлагатай барааг улсын хилээр гаргахыг хориглох асуудлыг шийдвэрлэх;
Энэ заалтад 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмэлт оруулсан.	7.1.15.цар тахлын болон нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үед бэлэн байдлыг хангах, хариу арга хэмжээг авахад шаардлагатай хүнсний болон бусад нөөцтэй байх ба нөөцийн жагсаалтыг баталж, түүнийг бүрдүүлэхтэй холбоотой зардлыг шийдвэрлэх;	7.1.15.цар тахлын болон нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдлын үед бэлэн байдлыг хангах, хариу арга хэмжээг авахад шаардлагатай хүнсний болон бусад нөөцтэй байх ба нөөцийн жагсаалтыг баталж, түүнийг бүрдүүлэхтэй холбоотой 3 сараас доошгүй хугацааны зардлыг шийдвэрлэх;
Энэ заалтад 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмэлт оруулсан.	7.1.17.цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх үйл ажиллагаанд иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг татан оролцуулах журмыг батлах;	7.1.17.цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх үйл ажиллагаанд иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг татан оролцуулах;
Энэ заалтад 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмэлт оруулсан.	7.1.21.цар тахлын халдвараар өвчилсөн, өвчилсөн байж болзошгүй хүнийг ялгаварлан гадуурхах, гутаан доромжлооос урьдчилан сэргийлэх, ийм үйл ажиллагааг хуульд заасан аргаар таслан зогсоох;	7.1.21.коронавирусын халдвар авсан, халдвар авсан байж болзошгүй сэжигтэй хүнийг ялгаварлан гадуурхах, гутаан доромжлооос урьдчилан сэргийлэх, хуульд заасан аргаар таслан зогсоох;
Энэ заалтад 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмэлт оруулсан.	7.1.23.эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ, эм, хэрэгслээр иргэдийг тэгш, хүртээмжтэй хангах;	7.1.23.цар тахлын үед хүн амыг эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ, вакцин, эм, эмнэлгийн хэрэгслээр тэгш хүртээмжтэй хангах;
Энэ заалтад 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмэлт оруулсан.	7.1.24.Монгол Улсын Их Хурлын болон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгууль зохион байгуулах үйл ажиллагааны явцад цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр	7.1.24.Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн, Монгол Улсын Их Хурлын болон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгууль зохион байгуулах үйл ажиллагааны

	шаардлагатай арга хэмжээг авч, холбогдох зардлыг шийдвэрлэх;	явлцад цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр шаардлагатай арга хэмжээг авч, холбогдох зардлыг шийдвэрлэх;
	Энэ заалтыг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмсэн.	7.1.27.хорио цээр, хязгаарлалтын дэглэм тогтоосны улмаас Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэх боломжгүй болсон нь холбогдох баримтаар тогтоогдсон, гаалийн хилээр түр хугацаагаар нэвтрүүлсэн барааны гаалийн бүрдүүлэлтийн горимд байрших хугацааг дэглэм цуцлах хүртэлх хугацаагаар сунгах, хугацаа хэтрүүлсний торгуулиас чөлөөлөх;
	Энэ заалтыг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмсэн.	7.1.28.цар тахлын үед төрийн үйлчилгээг мэдээллийн технологи ашиглан цахим хэлбэрээр үзүүлэх боломжийг бүрдүүлж, төрийн үйлчилгээний нэгдсэн системийг нэвтрүүлэх;
	Энэ заалтыг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмсэн.	7.1.29.төрийн байгууллага хооронд болон иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагатай цахим хэлбэрээр албан бичиг илгээх, хүлээн авах боломжийг бүрдүүлсэн солилцооны дундын системийг ашиглах;
	Энэ заалтыг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмсэн.	7.1.30.шуудангийн үйлчилгээг цар тахлын үед тасралтгүй зохион байгуулах, хот доторх болон хот хоорондын бараа бүтээгдэхүүний хүргэлтийн үйлчилгээг өргөжүүлэх, цахим худалдааны цар хүрээг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн арга хэмжээг авах;
	Энэ заалтыг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмсэн.	7.1.31.цар тахлын үед харилцаа холбоо, мэдээллийн

		технологи, эрчим хүч, хүнс хангамж, шатахуун түгээх газар, төрийн өмчтөн онц чухал болон стратегийн зориулалттай үйлдвэрлэл, үйлчилгээний байгууллагын тасралтгүй, хэвийн үйл ажиллагааг хангах арга хэмжээг авах.
	Энэ зүйлийг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмсэн.	7¹ дүгээр зүйл.Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг даргаас авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ 7 ¹ .1.Цар тахлын үед иргэдэд эрүүл мэндийн тусlamж, үйлчилгээ үзүүлэх, хорио цээр, хязгаарлалтын дэглэмд шаардлагатай санхүүжилтийг шийдвэрлэх зорилгоор жилийн батлагдсан төсвийн нийт зарлагын хэмжээг нэмэгдүүлэхгүйгээр хөрөнгийн болон урсгал зардал хооронд төсвийн зохицуулалт хийх.
Энэ заалтыг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан.	8.1.1.гадаад улсад байгаа Монгол Улсын иргэн буцаж ирэх хүсэлт гаргасан тохиолдолд тухайн улс дахь өвчлөлийн тархалт, эрсдэл, шууд нислэгийн боломж зэрэг бусад нөхцөл байдлыг харгалзан татан авах ажлыг үе шаттайгаар зохион байгуулах;	8.1.1.гадаад улсад байгаа Монгол Улсын иргэн буцаж ирэх хүсэлт гаргасан тохиолдолд тухайн улс дахь өвчлөлийн тархалт, эрсдэл, шууд нислэгийн боломж, бусад нөхцөл байдлыг харгалзан татан авах, тусгаарлах, хяналтад байлгах арга хэмжээг үян хатан байдлаар үе шаттайгаар зохион байгуулах;
Энэ заалтад 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан.	8.1.2.Монгол Улсад байгаа гадаад улсын иргэн буцах хүсэлт гаргасан тохиолдолд улсын хилээр нэвтрүүлэх талаар холбогдох шийдвэр гаргах;	8.1.2.Монгол Улсад байгаа гадаад улсын иргэн харьяалалгүй хүн буцах, гарах хүсэлт гаргасан тохиолдолд улсын хилээр нэвтрүүлэх талаар холбогдох шийдвэр гаргах;
Энэ заалтыг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмсэн.		8.1.6.халдварын тохиолдол, тэдгээрийн хавьтлыг олж

		тогтоох, илрүүлэх шинжилгээ авах, сорьц цуглуулах, тусгаарлах, хорио цээр, хязгаарлалтын дэглэм сахиулах, хөл хорионд орсон иргэдийг харьяалах оршин суух газарт зорчих үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах;
	Энэ заалтыг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмсэн.	8.1.7.цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх хариу арга хэмжээг хэрэгжүүлэх байгууллага хоорондын хамтын ажиллагааны төлөвлөгөөг батлах;
	Энэ заалтыг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмсэн.	8.1.8.цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх хариу арга хэмжээний талаар холбогдох тушаал гаргах, дүрэм, журам, заавар, удирдамж батлах.
Энэ хэсгийг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан.	9.3.Энэ хуулийн 7.1.15-д заасан нөөцөд байх эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, ариутгал, халдвартгүйтгэлийн бодисын жагсаалт, нөөц бүрдүүлэх, хадгалах, шинэчлэх, зарцуулах зааврыг эрүүл мэндийн болон онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн хамтран батална.	9.3.Энэ хуулийн 7.1.15-д заасан нөөцөд байх эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, түүхий эд, тоног төхөөрөмж, ариутгал, халдвартгүйтгэлийн бодисын жагсаалт, нөөц бүрдүүлэх, хадгалах, шинэчлэх, зарцуулах журмыг эрүүл мэндийн болон онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн хамтран батална.
Энэ хэсгийг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан.	9.4.Халдварт өвчнөөс хамгаалах зориулалттай эмнэлгийн хэрэгслийг эрүүл ахуйн шаардлага хангасан эсэхийг тодорхойлсон лабораторийн шинжилгээг үндэслэн эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас олгосон нэг удаагийн импортын лицензээр тусгай зөвшөөрөл шаардалгүйгээр улсын хилээр оруулах ба уг хамгаалах хэрэгслийн жагсаалтыг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн	9.4.Халдварт өвчнөөс хамгаалах зориулалттай эмнэлгийн хэрэгслийг эрүүл ахуйн шаардлага хангасан эсэхийг тодорхойлсон лабораторийн шинжилгээг үндэслэн эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас олгосон эмнэлгийн хэрэгсэл хангах нийлүүлэх тусгай зөвшөөрөл бүхий аж ахуйн нэгж, байгууллага улсын хилээр оруулах бөгөөд

	Засгийн газрын гишүүн батална.	хамгаалах хэрэгслийн жагсаалтыг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.
	Энэ хэсгийг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар хүчингүй болсонд тооцсон.	9.6. Энэ хуулийн 7.1.15-д заасан нөөц бүрдүүлэх зорилгоөр бараа бүтээгдэхүүнийг импортлөхөд түүнчлэн дотооддое үйлдвэрлэхэд шаардагдах түүхий эд, төнөг төхөөрөмжийг гаалийн болон нэмэгдсэн өргтийн албан татвараас чөлөөлнө.
Энэ хэсгийг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан.	9.12. Олон улсын шуудан солилцооны үйлчилгээний тасралтгүй, шуурхай байдлыг хангаж, улсын хил, гаалиар түргэвчилсэн горимоор нэвтрүүлэх журмыг гаалийн болон харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн хамтран батална.	9.12. Олон улсын шуудан солилцооны үйлчилгээний тасралтгүй, шуурхай байдлыг хангаж, улс хоорондын шуудан илгээмжид Гаалийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлд заасан түргэвчилсэн бүрдүүлэлт хийж болно.
Энэ хэсгийг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан.	9.14. Хөл хорио, хөдөлгөөний хязгаарлалт тогтоосны улмаас Монгол Улсаас гарах боломжгүй болсон нь холбогдох баримтаар тогтоогдсон гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүний Монгол Улсын визийн болон тус улсад оршин суух зөвшөөрлийн хугацааг тухайн нөхцөл байдал арилах хүртэл хугацаагаар сунгах, хугацаа хэтрүүлсний төлбөр, торгуулиас чөлөөлөх асуудлыг шийдвэрлэнэ.	9.14.Хорио цээр, хөдөлгөөний хязгаарлалтын дэглэм тогтоосны улмаас гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн хуульд заасан хугацаанд бүртгүүлээгүй, оршин суух зөвшөөрөл аваагүй, визийн болон оршин суух зөвшөөрлийн хугацааг сунгуулаагүй бол тус нөхцөл байдал арилах хүртэлх хугацаанд бүртгэл, хугацаа хэтрүүлсний төлбөр, торгуулиас чөлөөлнө.
Энэ хэсгийг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмсэн.		9.15. Коронавируст халдварыг оношлох, эмчлэх, урьдчилан сэргийлэх шинэ арга, аргачлалыг олон улсын, эсхүл үндэсний эмнэлзүйн туршилт, зөвлөмжид үндэслэн оношлогоо, эмчилгээнд хэрэглэх зааврыг эрүүл

	мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.
Энэ хэсгийг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмсэн.	9.16.Харилцаа холбоо, эрчим хүч, шатахуун түгээх газрын сүлжээний найдвартай ажиллагаа, үйлчилгээний тасралтгүй байдлыг хангах, гэмтэл saatlyg шуурхай засварлах, үйлчилгээг сэргээх боломжийг бүрдүүлэх зорилгоор импортоор оруулж байгаа тоног төхөөрөмж, сэлбэг хэрэгсэл, машин техникт Гаалийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлд заасан түргэвчилсэн бүрдүүлэлт хийж болно.
Энэ хэсгийг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмсэн.	9.17.Засгийн газар, Улсын онцгой комиссын шийдвэрийг хэрэгжүүлэх хүрээнд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу аймаг, нийслэлийн Засаг дарга цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах зорилгоор тухайн нутаг дэвсгэртээ дагаж мөрдөх дүрэм, журам, заавар, төлөвлөгөө, удирдамжийг батлан хэрэгжилтийг хангана.
Энэ хэсгийг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмсэн.	9.18.Халдварт авсан иргэний хөдөлгөөнийг тогтоох зорилгоор иргэн, хуулийн этгээдээс мэдээ, мэдээлэл авах журмыг Улсын ерөнхий прокурор, Тагнуулын ерөнхий газрын болон Цагдаагийн ерөнхий газрын дарга хамтран батална.
Энэ хэсгийг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмсэн.	9.19.Хүнсний цахим болон шууд худалдааны зохицуулалт, зохион байгуулалт, худалдаа эрхлэгчид тавих эрүүл ахуйн болон хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрсдэл үүсэхээс урьдчилан сэргийлэхэд чиглэгдсэн шаардлагыг

		тогтоосон журмыг холбогдох мэргэжлийн байгууллагын саналыг үндэслэн хүнсний болон мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн хамтран батална.
Энэ хэсгийг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан.	12.2.5.албан байгууллага, олон нийтийн газарт амны хаалт тогтмол зүүх, гараа тогтмол угаах, өдөр тутмын эрүүл ахуйн шаардлагыг хангах;	12.2.5.албан байгууллага, олон нийтийн газарт амны хаалт тогтмол зүүж, гараа угаах, хүн хоорондын зайд барих;
Энэ хэсэгт 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар нэмэлт оруулсан.	15.1.Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага, олон улсын байгууллага, гадаад улс орноос өгч байгаа хандивыг Улсын онцгой комисс бүртгэж, зарцуулалтыг олон нийтэд ил тод байлгаж, нэн шаардлагатай арга хэмжээг санхүүжүүлэхэд зарцуулна.	15.1.Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага, олон улсын байгууллага, гадаад улс орноос өгч байгаа хандивыг Улсын онцгой комисс болон холбогдох асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага бүртгэж, зарцуулалтыг олон нийтэд ил тод байлгаж, нэн шаардлагатай арга хэмжээг санхүүжүүлэхэд зарцуулна.
Энэ зүйлийн гарчигт 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар өөрчлөлт оруулсан.	16 дугаар зүйл.Эд хөрөнгийн дайчилгаа	16 дугаар зүйл.Эд хөрөнгө дайчлах
Энэ хэсгийг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар хүчингүй болсонд тооцсон.		16.3.Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын эзэмшилийн эд хөрөнгө, барилга байгууламжийг дайчлан гаргуулсан тохиолдолд нөхөх өлгөврүүг төөцөх, олгох журмыг Улсын онцгой комиссын санал бөлгөснөөр Засгийн газар батална.
Энэ хэсэгт 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн	18.1.Энэ хууль 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэл үйлчилнэ.	18.1.Энэ хууль 2021 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдрийг хүртэл үйлчилнэ.

хуулиар өөрчлөлт оруулсан.		
Энэ хэсгийг 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн хуулиар хүчингүй болсонд тооцсон		18.2. Энэ хуулийн 18.1-д заасан хугацааг Монгол Улсын Их Хурал зургаа хүртэл сараар нэг удаа сунгаж бөлнө.

Хуулийг дэлгэрэнгүй байдлаар эх хувиар нь:

www.legalinfo.mn/law/details/15312?lawid=15312 хандаж үзнэ үү.

ХУУЛИЙН ХЭЛТЭС

Коронавируст халдварт /ковид-19/-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах тухай хуульд заасны дагуу дагалдах гарах эрх зүйн акт, зөвшөөрлийн тухай

№	Журмын нэр	Батлах субъект
1	Цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, нийгэм, эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр ажиллаж байгаа байгууллага хоорондын хамтын ажиллагааг хангах, харилцан мэдээлэл солилцох, уг үйл ажиллагаанд төрийн бусад байгууллагыг татан оролцуулах журам	Улсын онцгой комиссын санал болгосноор Засгийн газар
2	Цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх үйл ажиллагаанд иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг татан оролцуулах журам	Засгийн газар
3	Зорчигчийг улсын хилээр нэвтрүүлэх зөвшөөрөл олгох журам	Улсын онцгой комисс
4	Ачаа тээврийг улсын хилээр нэвтрүүлэх зөвшөөрөл олгох журам	Улсын онцгой комисс
5	Цар тахлын тохиолдол ажиглах, халдвартыг илрүүлэх, оношлох, баталгаажуулах, мэдээлэх, халдварт өвчтөнийг тусгаарлах, эмчлэх зэрэг шаардлагатай бусад хариу арга хэмжээний журам	Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
6	Хилийн боомтоор нэвтэрч байгаа зорчигч, тээврийн хэрэгсэл, бараа, бүтээгдэхүүнд хяналт шалгалт хийх, халдвартын сэжигтэй зорчигчийг илрүүлэх, тандах, тусгаарлалтад шилжүүлэх зэрэг хилийн нэвтрэх цэгт авч хэрэгжүүлэх хариу арга хэмжээний журам	Мэргэжлийн хяналтын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн
7	Нөөцөд байх эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, ариутгал, халдвартгүйтгэлийн бодисын жагсаалт, нөөц бүрдүүлэх, хадгалах, шинэчлэх, зарцуулах зааврыг	Эрүүл мэндийн болон онцгой байдлын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн хамтран
8	Тусгай зөвшөөрөл шаардалгүйгээр улсын хилээр оруулах хамгаалах хэрэгслийн жагсаалт	Эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн

9	Хилийн хяналтын байгууллага, холбогдох эрх бүхий байгууллагын төлөөлөл хилийн боомтод ажиллах үед үйл ажиллагаанд мөрдөх тусгай журам	Хилийн боомтын зэвлөлийн дарга
10	Хилийн боомтоор зорчигчийн улсын хил нэвтрэх үеийн баримт бичгийг хялбаршуулсан журмаар шалгах журам	Хил хамгаалах байгууллагын дарга
11	Цар тахлын үед шүүгч, прокурорыг 24 цагаар ажиллуулах журам	Улсын дээд шүүхийн ерөнхий шүүгч болон Улсын ерөнхий прокурор хамтран
12	Олон улсын шуудан солилцооны үйлчилгээг улсын хил, гаалиар түргэвчилсэн горимоор нэвтрүүлэх журам	Гаалийн болон харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн хамтран
13	Цар тахлын талаар олон нийтийг төөрөгдүүлэх, илт худал мэдээлэл цахим орчинд тархахаас сэргийлэх, цахим орчинд зохицуулалт хийх журам	Цагдаагийн төв байгууллага Харилцаа холбооны зохицуулах хороотой хамтран
14	Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын эзэмшлийн эд хөрөнгө, барилга байгууламжийг дайчлан гаргуулсан тохиолдолд нөхөх олговрыг тооцох, олгох журам	Улсын онцгой комиссын санал болгосноор Засгийн газар

-----оо-----

Эрүүгийн хууль

	Гэмт хэргийн шинж	Шийтгэл
15.6 дугаар зүйл. Бусдын амь насанд аюул учруулж болзошгүй халдварт өвчин, дархлал хомсдолын вирус халдаах		
1	Бусдын амь нас, эрүүл мэндэд аюул учруулж болзошгүй халдварт өвчиний үед эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтнаас тогтоосон хорио цээр, хязгаарлалтын дэглэм, холбогдох бусад журам, заавар, шаардлагыг зориуд санаатайгаар зөрчиж халдварт өвчин тархах нөхцөл бүрдүүлсэн, эсхүл бусдад халдаасан бол /Энэ хэсгийг 2020 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдрийн хуулиар нэмсэн./	хоёр мянга долоон зуун нэгжээс арван дөрвөн мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох , -эсхүл зургаан сараас гурван жил хүртэл хугацаагаар зорчих хязгаарлах , -эсхүл зургаан сараас гурван жил хүртэл хугацаагаар хорих ял шийтгэнэ .
18.1 дүгээр зүйл. Зах зээл дэх монопол, давамгай байдлаа хууль бусаар ашиглах		
2	Гамшиг, аюулт үзэгдэл, халдварт өвчин, осол, аюулын үед үнийн хөөргөдөл, бараа бүтээгдэхүүний зохиомол хомсдолыг бий болгосон бол /Энэ хэсгийг 2020 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдрийн хуулиар нэмсэн./	Таван мянга дөрвөн зуун нэгжээс хорин долоон мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох ял шийтгэнэ .

Зөрчлийн тухай хууль

	Зөрчлийн шинж	Шийтгэл
5.13 дугаар зүйл. Гамшгаас хамгаалах тухай хууль зөрчих		
1	Гамшиг, аюулт үзэгдэл, халдварт өвчин, осол, аюулын үед энэ талаар олон нийтийг төөрөгдүүлэх, худал мэдээ, мэдээлэл түгээсэн нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол /Энэ хэсгийг 2020 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан./	-хүнийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, -хуулийн этгээдийг таван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.
2	Гамшиг, аюулт үзэгдэл, халдварт өвчин, осол, аюулын үед эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон хорио цээр, хөдөлгөөний хязгаарлалт, тэдгээрийн дэглэм зөрчсөн, эсхүл саад учруулсан нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол /Энэ хэсгийг 2020 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан./	-хүнийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох, долоогоос гуч хүртэл хоногийн хугацаагаар баривчлах шийтгэл оногдуулах, -хуулийн этгээдийг таван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.
3	Гамшиг, аюулт үзэгдэл, халдварт өвчин, осол, аюулын үед эрх бүхий байгууллагаас өгсөн мэдээ, мэдээллийг үнэ төлбөргүйгээр, саадгүйгээр мэдээлэх үүргээ	хуулийн этгээдийг таван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

	биелүүлээгүй бол /Энэ хэсгийг 2020 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан./	
4	Гамшгаас хамгаалах талаар хуулиар хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй бол /Энэ хэсгийг 2020 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан./	-хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, -хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.
5	Гамшиг, аюулт үзэгдэл, осол, аюул, гамшигийн эрдэлээс хамгаалах зорилгоор байгуулсан барилга байгууламжийг эвдэж гэмтээсэн, эсхүл зориулалтыг дур мэдэн өөрчилсөн нь эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол /Энэ хэсгийг 2020 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан./	-учруулсан хохирол, нөхөн төлбөрийг гаргуулж, -хүнийг таван зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, -хуулийн этгээдийг таван мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.
6	Тусlamж үзүүлэгч хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан бол /Энэ хэсгийг 2020 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдрийн хуулиар өөрчлөн найруулсан./	-хүнийг нэг зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр, -хуулийн этгээдийг нэг мянган нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.

Эрүүл мэндийн тухай хууль

20 дугаар зүйл. Эрүүл мэндийн байгууллагын эрх, үүрэг		
1	Эрүүл мэндийн байгууллага дараах эрх эдэлнэ: /Энэ заалтыг 2020 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдрийн хуулиар нэмсэн./	<p>1/хүн амын эрүүл мэндтэй холбогдсон асуудлыг мэргэжлийн дээд шатны байгууллага буюу нутгийн өөрөө удирдах болон нутгийн захиргааны байгууллагад тавьж шийдвэрлүүлэх;</p> <p>2/аж ахуйн нэгж, байгууллага, гэр бүл, хувь хүнд мэргэжлийн зөвлөгөө, зааварчилга өгөх;</p> <p>3/мэргэжлийн онцлог асуудлаар төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэнд шаардлага тавих;</p> <p>4/байгууллагын зорилго, эрх, үүрэгт харш үйлдэл хийлгэхээр шаардсан тохиолдолд тухайн тусlamж, үйлчилгээг үзүүлэхээс татгалзах;</p> <p>5/иргэн болон байгууллагын буруутай үйлдлээс болсон осол гэмтэл, хордлого зэргээс үүдэн эрүүл мэндийн байгууллагаас гарсан гэнэтийн зардлыг Иргэний хуульд нийцүүлэн буруутай этгээдээр нөхөн төлүүлэх;</p> <p>6/халдварт өвчин тархахаас урьдчилан сэргийлэх, шалтгаан нөхцөлийг арилгуулах чиглэлээр иргэн, хуулийн этгээдэд шаардлага, сээрэмжлүүлэг өгөх;</p> <p>7/хууль тогтоомжид заасан бусад эрх.</p>

-----оо-----